

50

vuotta pois

5 päivässä

[lauantai]

Vanhanaikaisista, lakatuista portaista lähti pois viisikymmentä käyttövuotta, kun hioimme ne ja suljimme askelvälit. Kunnostus on helppoa, ja työhön tarvitaan vain muutama hyvä laite.

Kullanruskeat kuviolliset laatat, kellastunut ponttikatto, lasikuitutapetti ja varsinkin avoportaakattune askelmiseen ja puupinnoinen iskevät vasten kasvoja, kun tähän taloon astuu sisään.

50 vuotta on kuitenkin vain pintaa, ja viidessä päivässä muutamme portaakattune valopilkkuksi niin, että ne näyttävät kuin vasta asennetuilta.

Lattian, seinien ja katon ilmeen raikastaminen vaatii vain tyylitajua,

mutta portaisiin tarvitaan lisäksi mielikuvitusta. Poistamme eteisen pinnaseinän ja poistamme käynnin kellariin. Suljemme porrashousut valkoisilla levyillä ja hioimme ja käsittelemme askelmat lipeällä ja öljyllä alakerran lattioiden tyyliin.

Selviämme urakasta viidessä päivässä, koska käyttämme juuri tähän työhön räätälöityjä laitteita. Ilman niitä urakkaan olisi varattava 2–3 viikkoa enemmän aikaa!

TARVIKELUETTELO

Materiaalit

- 10 mm:n lastulevyä nousuihin
- 25 x 25 mm:n höylättyä mäntyä asennuslistoihin
- 8 x 43 mm:n höylälistaa askelmien reunoihin (tarvittaessa)

Lisäksi:

- Puuruuveja (4 x 35 mm), puusepänilimaa, akryylisaumamassaa, pikasilotetta, pohjamaalia, kiiltävää maalia (sisäkäyttö), maalarinteippiä, puulipeää ja -öljyä

Erikoistyökalut

- Maalijyrsin
- Epäkesko- ja kulmahiomakone
- Uputussaha + ohjainkisko
- Naulain

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Tehtävä ei ole vaikea, mutta se vaatii tarkkuutta ja hiomatyöt kärsivällisyyttä.

AJANKÄYTTÖ:

Noin 20 tuntia jaettuna 4-5 päivälle kuivumisajoista johtuen - mikäli käyttää hyviä hiomatyökaluja.

HINTA:

Noin 80 € + laitevuokrat

[keskiviikko]

Tervetuloa uudelle vuosituhannele. Valkoiset seinät, katot, reisilankut ja nousut - ja vaaleaksi öljytyt askelmat, joille on mukava astua.

Nousut katetaan

Aloitamme kattamalla portaiden nousut eli sulkemalla askelmien väliset raot.

Näissä portaissa, kuten useimmissa avoportaisissa, on jokaisen askelman alapuolelle kiinnitetty lista, joka estää pienempiä lapsia putoamasta askelmien välistä. Nyt listat poistetaan.

Nousuihin asennettavat levyt ruuvataan kiinni askelmien takareunaan alareunan linjaan. Yläreunassa käytetään listaa, joka kiinnitetään nousuun ja askelman alapintaan. Liitokset varmistetaan liimalla ja ruuvien ja kaikkien kulmien saumat tasoitetaan. Käytämme nousuihin 10 mm:n lastulevyä, mutta myös MDF- tai vanerilevy käy hyvin.

1 Poista vanha lista askelman alta.

Sen tehtävänä on varmistaa, että pienet lapset eivät puto avoportaiden askelmien välistä tai jää väleihin kiinni.

2 Sahaa nousujen levyt ja asennus-

listat. Nousut mitoitetaan tarkasti oikeaan pituuteen yksi kerrallaan. Korkeus on sama, eikä sen tarvitse olla niin tarkka, kunhan levy yltää hyvin alemman askelman taakse. Asennuslistat mitoitetaan yksitellen.

3 Kiinnitä nousut askelmien taakse,

kun olet levittänyt liimaa kaikkiin kiinnityspintoihin. Liiman käyttö on tärkeää, sillä se vähentää askelmien mahdollista narinaa tulevana vuosina.

Kiinnitä nousut edestä asennuslistaan. Esiporaa, niin saat ruuvit pohjaan asti.

4 Kiinnitä asennuslista askelmaan päältäpäin – ja sitten nousuun. Tarkis-

ta, että nousu on pystysuorassa. Käytä liimaa. **VINKKI:** Säästät paljon aikaa kaatamalla kuppiin annoksen puusepänliimaa, jolloin voit levittää liimaa siveltimellä.

5 Tasoita ruuvien kannat pika-

silotteella. Käy läpi myös sivujen reisirankujen kolhut. Silote kovettuu ja sitä voi hioa, toisin kuin saumamassaa, jota käytetään myöhemmin saumoihin.

Laitteet, jotka nopeuttavat työtä

Jos et itse ole raatanut itseäsi lähes hengiltä hiomalla lakattuja portaita puhtaaseen puuhun asti, tunnet varmasti jonkun, joka on. Hankalien kulmien ja nurkkausten työstö on painajainen, jos työhön ei tartuta oikealla tavalla heti alun alkaen. Tämä tarkoittaa kunnan työvälineiden valintaa – muutoin vanha lakka päihittää sinut.

Maalijyrsin on kaikkein tärkein laite. Vuokraa se, niin saat vanhan lakan pois muutamassa tunnissa. Myös hiomalaitteiden tulee olla laadukkaita ja tehokkaita, jotta ne eivät vain jumitu ja tärise.

Upotussaha ja naulain säästävät aikaa ja vaivaa.

Maalijyrsimellä välttyt helposti usean päivän hionnastyöltä.

Kärkihiomakone yltää syvälle kulmiin. Valitse laadukas laite.

Jos asennat listat kaikkiin askelmiin, naulain on tehokas laite.

Kiskolla varustettu upotussaha on tarkka ja nopea.

Hio askelmat

Nyt askelmat hiotaan puhtaaseen puuhun asti. Vaalennamme niitä lipeällä ja suojaamme öljyllä, joten kaikki lakka on ensin saatava pois.

Lakka pakkautuu helposti sitkeäksi massaksi hiomapaperiin, joten vuokraamme maalijyrsimen ensimmäistä työvaihetta varten. Jyrsin kaapii lakan ja sen vuokraus on jokaisen euron arvoista.

Työtä jatketaan karkealla hiomapaperilla, jolla saadaan loput lakat ja epätasaisuudet pois. Hiontaurat poistetaan hieman hienommalla paperilla, ja sitten vielä hienommalla paperilla jne. Työstä selviää nopeasti, kunhan ei siirry hienompaan karkeuteen liian aikaisin.

1 Poista lakka maalijyrsimellä.

Jyrsi jokainen askelma huolellisesti, kunnes pääset laitteella puhtaaseen puupintaan asti.

2 Poista lakka kulmista kärkihiomakoneen karkealla hiomapaperilla, karkeus 40 tai vielä karkeampi. Karkealla paperilla saa tasoitettua myös reunoille mahdollisesti syntyneet korkeuserot.

3 Tasoita isommat pinnat epäkesko-hiomakoneella. Aloita taas karkeudella 40. Kun kaikki lakka on poistettu ja kohoumat tasoitettu, hio yhä hienommalla karkeudella molemmilla hiomakoneilla, kunnes hiot pinnasta silkinsileän karkeudella 120 (tai yli).

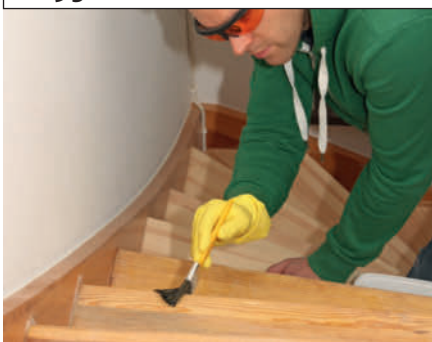

4 Askelmien etureunat halutaan usein uusiksi, kuten tässä teemme ylimmän askelman kohdalla. Selviämme tehtävästä 8 x 43 mm:n höylälistalla, jonka sahaamme oikeaan pituuteen.

5 Kiinnitä lista naulaimella, kun olet sivellyt sen takapintaan liimaa. Naulaimen hakaset on nopea ampua puuhun ja niiden pienet kannat jäävät lähes huomaamattomiksi.

Öljyä askelmat

1 Sivele vastahiottuihin askelmiin puulipeää. Nykyaikaista puulipeää voi ostaa maaliliikkeistä. Tarkista, onko lipeä tarkoitettu lehti- vai havupuulle. Seuraa ohjeita ajan ja lipeämäärän suhteen ja muista suojata silmiäsi ja ihoasi hapolta.

2 Hio kuiva, valkoinen pinta kahdeksan tunnin kuluttua hiomaverkolla tai hiomapaperilla (karkeus 120). Imuroi pöly pois huolellisesti.

3 Levitä öljy siveltimellä ja työstä se hyvin pintaan hiomaverkolla tai hienolla märkähiomapapeilla. Kiillota askelmat puhtaalla liinalla 20 minuutin kuluttua. Portaita voi kulkea vuorokauden kuluttua, mutta öljytty pinta on hauras 4–5 vrk.

Maalaa nousut

1 Tiivistä kaikki saumat akryyli-saumamassalla, kun voit jälleen kulkea portaissa. Akryylisaumamassa, jota sanotaan myös maalaussaumaksi, on elastista ja maalattavissa, jolloin portaiden maalaus-jäljestä tulee paljon kauniimpi.

2 Silota saumat. Viistopintoihin pääsee parhaiten käsiksi kostutetulla sormella, muissa tapauksissa on parasta käyttää silikonipalaa, jolla saumojen profiilista saa täysin yhdenmukaiset.

Vanha lakkapinta hiotaan kevyesti ennen maalausta.

3 Valmistele nousut ja reisisilankut maalausta varten. Suojaamme pintoja askelmien reunoihin kiinnitettävällä laadukkaalla maalariinteipillä, jotta maali ei valu teipin alle. Reisisilankujen lakkapinta hiotaan kevyesti hienolla hiomapaperilla.

4 Pohjusta reisisilankut ja nousut. Laadukas pohjamaali peittää paremmin kuin pintamaali, mutta pinnasta ei tule läheskään yhtä lujaa. Voit sivellä pinnat toistamiseen pohjamaalilla, jotta saat niistä täysin valkoiset, ennen kuin pintamaalaat.

5 Maalaa reisisilankut ja nousut pinta-maalilla. Valitse laadukas, täyskiiltävä maali, jotta se kestää kenkien jättämiä kolhuja ja on helposti pestävissä. Sivele ohut kerros ja pintamaalaa portaat 2-3 kertaan.

6 Poista suojaiteipit ja maalaa mahdolliset pikkuvauriot piiloon. **VINKKI:** Teippi voi helposti vetää maalia hieman reunasta irti, mutta kun viillät teipin reunalinjat terävällä veitsellä, saat siistin ja kauniin maalirajan.

teeitse.com

Esimerkkejä tyylinvaihdoista:
teeitse.com/tyylinvaihto

Kata jo aikaa sitten kellastunut katto valkoisilla kipsilevyillä.

Uudet ovet ja pöytälevyt uudistavat keittiön.

Uusi keittiö vanhoista elementeistä

Vaihda kylpyhuoneen kuluneet laatat tyylikkääksi rappaukseksi.